

Stichting OGO
Hendrik-Ido-Ambacht

Stichting Ondersteuning Gereformeerd Onderwijs in Oost-Europa
Reigersbek 6
3344 BC Hendrik-Ido-Ambacht

JAARVERSLAG 2016

RAPPORT
Inzake jaarverslag 2016

JAARVERSLAG 2016

INHOUD	Paginanummer
<u>1. Bestuursverslag</u>	
1.1 Algemeen	4
1.2 Activiteiten en financiële positie	5
1.3 Informatie over bestuur	10
1.4 Toekomstparagraaf	11
1.5 Risicoparagraaf	12
<u>2. Jaarrekening 2016</u>	
2.1 Balans per 31 december	14
2.2 Staat van baten en lasten	15
2.3 Resultaatbestemming	16
2.4 Overzicht lastenverdeling	17
2.5 Kasstroomoverzicht	19
2.6 Grondslagen van waardering en van bepaling van het resultaat	20
2.7 Toelichting op de balans per 31 december	22
2.8 Toelichting op de baten	24
2.9 Toelichting op de lasten	25
<u>3. Overige gegevens</u>	
3.1 Controleverklaring	27
<u>Bijlage</u>	
Begroting 2017	31

1. BESTUURSVERSLAG

1.1 Algemeen

1.1.1 Statutaire naam, vestigingsplaats en rechtsvorm

De Stichting is in het handelsregister van de Kamer van Koophandel en Fabrieken voor te Enschede ingeschreven onder nummer 41120963. De statutaire naam van de Stichting luidt: Stichting Ondersteuning Gereformeerd Onderwijs in Oost-Europa (Stichting OGO) en is statutair gevestigd te Elspeet. De rechtsvorm is de vorm van een stichting.

1.1.2 Omschrijving van de doelstelling

Stichting OGO heeft als doelstelling zoals verwoord in artikel 3 lid 1 van de statuten.

Om dit doel te bereiken worden activiteiten ontplooid zoals verwoord in artikel 3 lid 2 van haar statuten.

1.1.3 Juridische structuur

Stichting OGO is een zelfstandig opererende stichting.

1.1.4 Samenstelling van het bestuur

Bestuur

- Dr. D. van der Hoek, voorzitter
- N.A. van de Breevaart, penningmeester
- Drs. N.J. Teerds, secretaris
- Drs. J. de Haan
- Drs. D. van Meeuwen
- W.C. Moen MSc
- D. van den Noort
- Ir. M. Houtman
- J. Ligtenberg

1.1.5 Statutenwijziging

Gedurende het verslagjaar zijn de statuten niet gewijzigd.

1.2 Activiteiten en financiële positie

1.2.1 Activiteiten van financieel belang

1.2.1.1 WERKBEZOEKEN

In het verslagjaar zijn diverse werkbezoeken geweest. Deze werkbezoeken dienen voor het monitoren en de beoordeling van de voortgang van de verschillende projecten. Ze maken een integraal onderdeel uit van het werk van de stichting. Dergelijke bezoeken resulteren in concrete conclusies en aanbevelingen.

Van de werkbezoeken werd een schriftelijk verslag gemaakt. De volgende werkbezoeken werden afgelegd:

- a. Oekraïne : N.A. van de Breevaart, D. van der Hoek en D. van den Noort
- b. Roemenië: J.de Haan met vertegenwoordigers HOE en DE
- c. Roemenië: N.J.Teerds, T. Bakker en H. Roodbeen
- d. Hongarije: D. van der Hoek en J.de Haan

De personele bezetting van de landenteams was per 31 december 2016 van het verslagjaar als volgt:

- ◆ Hongarije/Roemenië : D. van Meeuwen, J. Ligtenberg, J de Haan
- ◆ Oekraïne : M. Houtman, N. van de Breevaart en D. van der Noort

1.2.1.2 EXTERNE CONTACTEN

Het bestuur onderhield contacten met diverse organisaties op het terrein van de hulpverlening. In het verslagjaar is contact onderhouden met de stichting Hulp Oost-Europa en Driestar-educatief. Het betrof activiteiten op het gebied van onderwijs. In dat jaar is een gezamenlijk project verder uitgevoerd. Het betreft een opleiding voor kleuterleidsters en de start van een kleuterschool in Roemenië. Daarbij werd het onderwijsprogramma “de Nulde klas” gepresenteerd. Als instellingen hebben we de mogelijkheden onderzocht om dit project te realiseren. De eerste plannen zijn besproken en er is ter plaatse overleg geweest over de voortgang. Dit project wordt ervaren als een stap-voor-stapactiviteit. Er is veel overleg voor nodig om de voortgang te realiseren en de inzet op elkaar af te stemmen. Geconstateerd kan worden dat een flinke vooruitgang wordt geboekt.

Daarnaast waren er contacten met de Gereformeerde Bijbelstichting (GBS), de scholen en onderwijsorganisaties. De GBS verstrekt in totaal over de afgelopen jaren meer dan 110.000 Bijbels aan Stichting OGO ter verspreiding via de scholen in Oost-Europa. OGO heeft deelgenomen aan de Conferentie Christelijk Platform Oost Europa (CPOE).

1.2.1.3 PROJECTEN EN DERGELIJKE

In de verslagperiode werden veel projecten gerealiseerd en werden nieuwe projecten ontwikkeld. Er is tevens een begin gemaakt met een nieuwe opzet ten behoeve van de toekenning en uitvoering van de verschillende projecten.

- Diverse projecten
 - Roemenië 2016

1. Ook in 2016 ondersteunde OGO conform het in 2014 hernieuwde contract met de Hongaars Gereformeerde Kerk van Transsylvanië, het Roemeens Reformatorisch Pedagogisch Instituut (RRPI) in Cluj op projectbasis met € 6.000,00. In de persoon van Jenei Tamas als directeur en Bustya János als inhoudelijk medewerker, bijgestaan door twee dames die respectievelijk verantwoordelijk zijn voor het functioneren van het bureau en het ontwikkelen van materiaal voor godsdienstonderwijs. Het geld werd besteed aan ad hoc werkgroepen, cursussen t.b.v. gebruik van digitale schoolborden, bijeenkomsten van schooldirecteuren en -pastors, schoolbezoeken en miniconferenties, handboeken, samenwerking tussen technisch onderwijs in Transsylvanië en Hongarije en bureaunkosten. OGO heeft de dienst gevraagd na te denken over haar toekomst, voor het geval de steun van OGO op enig moment weg zou vallen.

2. OGO heeft er bij het RRPI op aangedrongen om nauwer te gaan samenwerken met het Europese steunpunt van Association Christian Schools International (ACSI) in Boedapest (directeur Laci Demeter). Bij dit centrum zijn diverse Roemeense Baptistenscholen aangesloten. In februari nam OGO deel aan een door het ACSI georganiseerde conferentie in Boedapest, waaraan ook vertegenwoordigd.

3. In 2016 is de samenwerking met HOE (Hulp Oost Europa) en Driestar Educatief (DE) voortgezet, zij het in gewijzigde vorm.

- Door OGO en HOE werd bijgedragen in de inrichtingskosten van de in 2011 gestichte gereformeerde kleuterschool in wijkgemeente 8. De kleuterschool functioneert goed en oogst waardering van de ouders en van de onderwijsinspectie..
- Voor de in 2013 geopende basisschool als 'onderbouw' van het Reformatus Kollégium werd opnieuw een leslokaal gereedgemaakt en ingericht. De kosten werden gedragen door de opbrengst van een eerder door Nederlandse scholen gehouden inzamelingsactie.
- Als uitvloeisel van de cursussen voor onderbouwleerkrachten, heeft OGO enkele leskisten met thematisch materiaal beschikbaar gesteld.
- Het een paar jaar geleden opgerichte Comité voor gereformeerd onderwijs functioneert momenteel niet. Kennelijk is dit momenteel geen geschikt instrument. Wel is het initiatief van ds. Benjamin Papp om ouders en leerkrachten toe te rusten op het terrein van christelijke onderwijs en opvoeding, door hiervoor regelmatig goed bezochte bijeenkomsten te beleggen, kansrijk gebleken.
- Nadat in de afgelopen vierde jaar in maart en september de cursus 'nulde klas' verzorgd voor leerkrachten uit de onderbouw, is besloten hiermee te stoppen. De door OGO en HOE gedragen kosten van de door medewerksters van DE gegeven cursus waren te hoog om het verantwoord voort te zetten, ondanks de waardering voor de kwaliteit. Besloten is een modus te zoeken waarbij in de toekomst cursussen kunnen worden gegeven door 'eigen' mensen onder verantwoordelijkheid van het RRPI en de Pabo in Tirgu Mures, waarbij DE optreedt als adviseur en trainer van de cursusleiders.
- Voor OGO is de heer Arie Deelen, die met zijn gezin in het dorp Pasareni in de buurt van Tirgu Mures woont, van grote waarde als lokaal contactpersoon met de scholen. Hij is opgeleid als leraar, beheerst de Hongaarse taal en heeft een goed overzicht over onderwijsveld. In Pasareni wordt door de kerkenraad gewerkt aan de oprichting van een gereformeerde kleuterschool. Het gebouw van de school van voor het communisme moet hiervoor worden gerestaureerd. Vooralsnog draagt OGO bij in de aanloopkosten (vergunningen, etc.).

4. Steeds weer blijkt het belang van het onderhouden van persoonlijke contacten. In dit licht zijn enkele visitatiebezoeken gebracht.

- **International Class**

Ook in 2016 heeft OGO samen met HOE de kosten gedragen van de deelname van een studente van de christelijke pabo in Tirgu Mures aan de door DE georganiseerde International Class, waaraan naast deelnemers uit Nederland, studenten uit o.a. Indonesië, Ghana, Zuid Korea en Roemenië deelnamen. 'Onze' kandidate functioneerde goed.

- **Project MRPI en projecten via MRPI (Hongarije)**

Het MRPI, de Hongaarse Gereformeerde Schoolbegeleidingsdienst, startte als apart OGO-project. Stichting OGO steunt het MRPI als instituut via een jaarlijkse projectaanvraag. Naar de mening van het bestuur is dit een goed kanaal om projecten in Hongarije en (Hongaars) Roemenië te steunen.

- **Project RPI en projecten via RPI (Roemenië)**

Op 25 oktober 2002 werd een nieuw contract gesloten met de Hervormde kerk in Roemenië voor de oprichting en instandhouding van een RPI voor de beide kerkelijke districten Oradea en Cluj. De ontwikkeling van een RPI voor beide districten vroeg in het verslagjaar de nodige aandacht. Er is in het verslagjaar een nieuw contract gesloten.

- **Contacten met baptistenscholen (Oost Roemenië)**

De baptistenscholen zijn aangesloten bij de ACSI, een internationale hulporganisatie (Canada). Er zijn gesprekken gevoerd met de landelijke coördinatoren en er is een bezoek gebracht aan meerdere scholen, gelegen in Oost Roemenië. Het bestuur heeft besloten om hulpbehoevende baptistenscholen te gaan steunen en zal nagaan op welke wijze dat moet worden gedaan.

- **Onderwijskenniscentrum EKC (Oekraïne-Zhitomir)**

In het verslagjaar zijn verschillende activiteiten ontplooid en werkbezoeken gebracht teneinde het onderwijskenniscentrum verder te ontwikkelen.

Het uitbreken van de oorlog in Oekraïne in 2014 heeft ook zijn weerslag gekregen in het werk met de christelijke scholen. De meeste gezinnen waarvan de kinderen deze school bezochten zijn gevlucht en ondergebracht in de scholen in Kiev, Charkov en Zhitomir. OGO heeft in samenwerking met EO Metterdaad en Stichting KOEH extra financiële steun kunnen geven aan deze scholen voor de opvang van deze leerlingen. In 2016 zijn de activiteiten in het kader van dit project afgerond. De meeste vluchtelingen gezinnen hebben inmiddels een vaste plek gevonden en worden vanuit de reguliere programma's begeleid en/of ondersteund.

Onder leiding van het onderwijscentrum werd in alle scholen verder gewerkt aan de verdere professionalisering van de scholen en aan de verdere ontwikkeling/invoering van het SEN programma. Daarbij is het van belang, dat in het overheidsbeleid sprake is van het beëindigen van speciaal onderwijs en scholen voor speciaal onderwijs, zodat kinderen met leer- en gedragsproblemen in het reguliere onderwijs zullen moeten worden opgevangen.

In het afgelopen jaar hebben de christelijke scholen de expertise die zij op dit gebied hebben, met elkaar gedeeld.

In het najaar vond een conferentie met schooldirecteuren plaats waarbij aandacht besteed werd aan een evaluatie van de ontwikkeling van de scholen in de achterliggende jaren.

Ook werd indringend gesproken over een mogelijk andere bestuursvorm van het centrum, waarbij een grotere bestuurlijke bevoegdheid en (ook financiële) verantwoordelijkheid voor het voortbestaan van het centrum bij de scholen zelf moet komen te liggen.

Ook dit jaar werd ondersteuning geboden aan de school in Kiev, waar kinderen met een downsyndroom en vergelijkbare handicaps worden opgevangen. Dit wordt genoemd Perspectiva 21-3. Hiervoor zijn middelen beschikbaar gekomen vanuit het Lindafonds. Dit fonds is opgeheven en het bestemmingsfonds betreffende Perspectiva 21-3 is overgedaan aan Stichting OGO. De daar ontwikkelde expertise wordt beschikbaar gesteld aan een bredere groep scholen. Bezinning vond plaats op de vraag hoe deze expertise verder voor een breder publiek toegankelijk gemaakt kan worden en hoe het geestelijk eigendom van de ontwikkelde expertise geregeld moet worden. Nieuwe

werkboeken werden opgeleverd en tijdens een symposium toegelicht. De bovengenoemde ontwikkeling in het onderwijsbeleid van de regering maakte dat de activiteit en van dit project met grote belangstelling door overheid en universitaire wereld worden gevolgd.

Het in standhouden van het christelijke curriculum op de scholen was ook dit jaar weer een belangrijk aandachtspunt. Onder andere werd door het onderwijscentrum een aantal meetings gehouden met de directeuren van de scholen. Daar werd gewerkt aan visievorming en concrete implementatie van het christelijke curriculum.

- **Projecten in ontwikkeling**

Een ontwikkeling is de vraag naar inhoudelijke en bestuurlijke steun bij het opzetten en inrichten van scholen voor kleuteronderwijs en speciaal onderwijs in Moldavië, Hongarije, Slowakije en Roemenië. Hiervoor zijn ondersteunende activiteiten verricht door middel van conferenties en uitwisseling van leerkrachten. Ook is een bezoek gebracht aan een christelijke school in Chisinau, Moldavië.

1.2.2 **Beleid kosten en methoden fondsenwerving**

Stichting OGO is (ook) een fondsenwervende instelling. Het beleid is erop gericht om een zo gunstig mogelijke verhouding tussen kosten en opbrengsten van de fondsenwerving te realiseren. De trend van het CBF-kostenpercentage is echter stijgend door gaandeweg afnemende wervingsopbrengsten door kleiner draagvlak en afnemende giftgrootte en per definitie steeds hogere kosten, zoals die van arbeid, betalingsverkeer en adresonderhoud.

Stichting OGO heeft de norm voor het doelbestedingspercentage van de baten gesteld op 75%, het doelbestedingspercentage van de lasten op 79% en het fondsenwervingspercentage op 13%.

- **Commissie Fondsvorming en Voorlichting**

Deze Commissie kwam in het verslagjaar even keer bijeen. Op drie van deze bijeenkomsten was een delegatie van het bestuur aanwezig. De commissie F&V ontwikkelde methoden en materiaal voor de voorlichting over de hulp aan het gereformeerd onderwijs in Oost-Europa. Zij heeft presentaties gegeven aan scholen en kerkelijke bijeenkomsten. De commissie heeft bijgedragen aan een Quickscan van de communicatie van OGO, die werd uitgevoerd door een extern bureau. Dez F&V-commissie bestond uit de heren, W.C. Moen, W. de Jong, R. Stark en mevrouw J.M.A. van de Geer. In dit verband mag ook genoemd worden dat de heer W.C. Moen ook dit jaar op uitstekende wijze onze nieuwsbrief heeft geredigeerd.

- **Nieuwsbrief: voorlichting en bewustwording**

In het verslagjaar verscheen de Nieuwsbrief vier keer. Drukkerij Torendruk te Nijkerk verzorgde het drukwerk. In deze Nieuwsbrief wordt voorlichting en informatie gegeven over het onderwijs in Oost-Europa in het algemeen en over de situatie op de scholen in het bijzonder. Een van de doelstellingen is de bewustwording over de ontwikkeling van het christelijk onderwijs onder vaak moeilijke omstandigheden bij het lezerspubliek te bevorderen.

1.2.3 **Beleid met betrekking tot omvang en functie van reserves en fondsen**

De continuïteitsreserve is gevormd voor dekking van risico's op korte termijn en om zeker te stellen dat ook in de toekomst aan verplichtingen kan worden voldaan. De noodzakelijk geachte omvang van de continuïteitsreserve bedraagt 100 % van de jaarlijkse begrootte kosten van de werkorganisatie.

Door het bestuur kunnen doelreserves en -fondsen worden aangehouden voor aanwending aan een specifiek doel.

1.2.5 Beleggingsbeleid

In 2015 hebben er *geen* beleggingen plaatsgevonden in risicodragend kapitaal. De beschikbare vrije middelen werden overgemaakt naar een spaarrekening. Er hebben zich in het verslagjaar geen liquiditeitsproblemen voorgedaan.

1.2.6 Vrijwilligersbeleid

Alle bestuursleden van de stichting verrichten werkzaamheden op vrijwillige basis. Ondersteunende functies als voorlichters en administrateurs verrichten tevens werkzaamheden op vrijwillige basis.

1.2.7 Communicatiebeleid met belanghebbenden

De projecten in Oost-Europa worden door Stichting OGO nauwkeurig gevolgd. Voor deze projecten is financiële verantwoording van de besteding van giften vereist.

1.3 Informatie over het bestuur

1.3.1 Taak en werkwijze van het bestuur

Het algemeen bestuur vergaderde in het verslagjaar vijf keer. Enkele commissies vergaderden om beleids- en voorlichtingstaken door te spreken. In het Comité van Aanbeveling trad in het verslagjaar geen wijziging op.

Het bestuursbeleid omvatte in 2016 de volgende zaken:

1. De uitvoering van het beleidsplan 2016, waarin verwoord staat welke activiteiten in de verschillende landen worden gecontinueerd.
2. Een voortzetting van de samenwerking met instellingen, die op het terrein van onderwijs werkzaam zijn in Oost-Europa, met name HOE en Driestar-Educatief. Er is een samenwerkingsovereenkomst. Momenteel is een gezamenlijk project in uitvoering in Roemenië.
3. Het ontplooiën van eigen initiatieven op het gebied van begeleiding en professionalisering van leerkrachten, ontwikkeling materiaal, en dergelijke.
4. De ontwikkeling van het beleidsplan 2017, de aandacht voor het meerjarenbeleidsplan, aandacht voor fondswerving, de implementatie van een nieuw administratiesysteem.

1.3.2 Bezoldigings- en vergoedingenbeleid

De Stichting OGO had in 2016 geen personeel in dienst. Het werk van de stichting werd voornamelijk gedaan door vrijwilligers. Het adressen bestand werd bijgehouden door mevrouw A. Jumelet-Kraaijeveld, terwijl de financiële administratie werd uitgevoerd door een externe deskundige, dhr. A. den Heijer. Het bestuur is deze vrijwilligers bijzonder erkentelijk voor hun inzet.

De secretariële taken werden verzorgd door de secretaris. Het is vrijwel onmogelijk zonder hulp van buitenaf de gevraagde werkzaamheden uit te voeren. Met behulp van bestuursleden, voorlichters en de Commissie Fondsvorming en Voorlichting (F&V-commissie) werden de werkzaamheden verricht. Mede als gevolg van de gezamenlijke inspanningen kon een relatief lage overhead worden bereikt.

1.3.3 Wijze benoemen en zittingsduur bestuur

De wijze van benoemen gebeurt op interne voordracht. De bestuursleden worden benoemd voor een periode van 3 jaar. Ieder jaar treedt een evenredig deel van het aantal leden af volgens een door het bestuur op te stellen rooster.

1.4 Toekomstparagraaf

Het bestuur schrijft jaarlijks een beleidsplan waarin tevens nagedacht wordt over de toekomst van Stichting. Over het geheel wordt een dalende trend met betrekking tot de inkomsten waargenomen. Hierop wordt door de commissie F&V actie op ondernomen door gerichte mailings te verzenden aan kerkenraden. Ook worden voorlichtingsactiviteiten direct aan projecten gekoppeld, zodat onze doelgroep (vooral scholen) gericht geld inzamelen.

Voor de begroting over 2017 verwijzen wij u naar de Bijlage op bladzijde 29.

1.5 Risicoparagraaf

In het jaarplan 2016 werd een aantal risico's gesignaleerd dat zich zou kunnen voordoen in dit jaar en invloed zou kunnen hebben op de bedrijfsvoering en de verwachte resultaten van de organisatie:

- De verwachte doelstellingen van 2016 zijn niet volledig gerealiseerd door de late start van het nieuwe beleid en het jaarplan. Door rust, continuïteit en goede samenwerking in de organisatie is het gelukt de verloren tijd in te halen en de verwachte doelstellingen van het jaarplan in zeer grote mate te realiseren. Voor de komende jaren zal het beleid en jaarplan eerder beschikbaar zijn, zodat eerder kan worden gestart om de doelstellingen te realiseren.

Voor 2017 zijn geen grote en belangrijke risico's voorzien. Het werk ontwikkelt zich inhoudelijk in de goede richting en er is voldoende menskracht binnen de organisatie om het werk effectief te kunnen doen. Het is wel te voorzien dat de inkomsten van donateurs wat verder afnemen. Bij tegenvallende inkomsten van de organisatie in 2017 beschikt Stichting OGO over de nodige buffers om de continuïteit van de bedrijfsvoering te garanderen. Verder zal de commissie Fondsenwerving en Voorlichting zich gaan richten op concrete actiedoelen. Verder beschikt Stichting OGO over redelijk omvangrijke bestemmingsreserves en -fondsen op de balans die ingezet kunnen worden indien de inkomsten in 2017 aanzienlijk lager uitvallen dan begroot.

2. JAARREKENING 2016

2.1 Balans			
ACTIVA		<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
<u>Vaste activa</u>		<u>-</u>	<u>-</u>
<u>Vlottende activa</u>			
Vorderingen	2.7.2		
Overige vorderingen en activa		774	1.207
		<u>774</u>	<u>1.207</u>
Liquide middelen	2.7.3	<u>192.774</u>	<u>174.886</u>
Totaal activa		<u>193.547</u>	<u>176.093</u>
PASSIVA		<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
Reserves en fondsen			
<i>Reserves</i>			
Continuïteitsreserve		87.160	88.878
Instandhoudingsreserve		70.895	66.236
		<u>158.055</u>	<u>155.114</u>
<i>Fondsen</i>			
Bestemmingsfondsen		<u>14.237</u>	<u>6.292</u>
Kortlopende schulden	2.7.5		
Overige kortlopende schulden		21.255	14.687
		<u>21.255</u>	<u>14.687</u>
Totaal passiva		<u>193.547</u>	<u>176.093</u>

2.2 Staat van baten en lasten		<u>Realisatie 2016</u>	<u>Begroting 2016</u>	<u>Realisatie 2015</u>
<u>BATEN</u>				
Eigen fondsenwerving	2.8.1	99.877	103.200	93.733
Gezamenlijke acties met EO Metterdaad	2.8.2	-	-	9.278
Acties van derden (o.a. werkgroep Zegveld)	2.8.3	24.054	30.000	33.082
Rentebaten	2.8.4	238	900	917
Totaal baten		<u>124.169</u>	<u>134.100</u>	<u>137.010</u>
<u>LASTEN</u>				
Besteed aan doelstellingen				
Projecten	2.4	46.165	57.160	73.706
Acties van derden	2.4	29.184	30.000	39.117
Voorlichting	2.4	13.947	13.350	12.339
		<u>89.296</u>	<u>100.510</u>	<u>125.162</u>
Kosten werving baten				
Kosten eigen fondsenwerving	2.4	13.947	13.350	12.339
		<u>13.947</u>	<u>13.350</u>	<u>12.339</u>
Beheer en administratie				
Kosten van beheer en administratie	2.4	10.040	13.000	10.215
		<u>10.040</u>	<u>13.000</u>	<u>10.215</u>
Totaal lasten		<u>113.283</u>	<u>126.860</u>	<u>147.716</u>
Exploitatieresultaat		<u>10.887</u>	<u>7.240</u>	<u>-10.706</u>

2.3 Resultaatbestemming

	Realisatie 2016 <u>€</u>	Realisatie 2015 <u>€</u>
Resultaatbestemming reserves		
Continuïteitsreserve	-1.718	-1.282
Instandhoudingsreserve	<u>4.659</u>	<u>-2.668</u>
	<u>2.941</u>	<u>-3.950</u>
Resultaatbestemming fondsen		
Bestemmingsfonds Werkgroep Zegveld	-3.509	-6.035
Bestemmingsfonds EO Metterdaad	-	-722
Bestemmingsfonds Perspectiva 21-3	<u>11.455</u>	<u>-</u>
Bestemmingsfondsen	<u>7.946</u>	<u>-6.757</u>
Totaal	<u>10.887</u>	<u>-10.706</u>

2.4 Overzicht lastenverdeling

Bestemming	Doelstellingen			
	Projecten & Werkgroep	Voorlichting	Fondsenwerving	Beheer & administratie
Lasten				
Subsidies en bijdragen				
- Oekraïne eigen doelstelling	24.214	-	-	-
- Oekraïne i.s.m. EO Metterdaad	-	-	-	-
- Hongarije	7.898	-	-	-
- Roemenië	11.491	-	-	-
- Moldavië	1.312	-	-	-
Transporten	1.250	-	-	-
Directe lasten derden	29.184	-	-	-
Publiciteit en communicatie	2.9.1	-	13.947	13.947
Huisvestingskosten	2.9.2	-	-	-
Kantoorkosten	2.9.3	-	-	4.879
Algemene kosten	2.9.4	-	-	3.868
Bestuurskosten	2.9.5	-	-	1.292
Totaal lasten	75.349	13.947	13.947	10.040

2.4 Overzicht lastenverdeling (vervolg)

Bestemming

		Totaal 2016	Begroot 2016	Totaal 2015
Lasten				
Subsidies en bijdragen				
- Oekraïne eigen doelstelling		24.214	24.610	32.403
- Oekraïne i.s.m. EO Metterdaad		-	-	10.000
- Hongarije		7.898	7.250	6.449
- Roemenië		11.491	23.800	17.377
- Moldavië		1.312	1.000	-
Transporten		1.250	500	7.478
Directe lasten derden		29.184	30.000	39.117
Publiciteit en communicatie	2.9.1	27.894	26.700	24.678
Huisvestingskosten	2.9.2	-	-	-
Kantoorkosten	2.9.3	4.879	5.000	4.726
Algemene kosten	2.9.4	3.868	4.000	3.726
Bestuurskosten	2.9.5	1.292	4.000	1.763
Totaal lasten		113.283	126.860	147.716
Doelbestedingspercentage van de baten:				
Bestedingen aan doelstellingen / totale baten		71,9%	75,0%	91,4%
Doelbestedingspercentage van de lasten:				
Bestedingen aan doelstellingen / totale lasten		78,8%	79,2%	84,7%
Fondsenwervingspercentage:				
Kosten eigen fondsenwerving / baten eigen fondsenwerving		14,0%	12,9%	13,2%

2.5 Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht geeft inzicht in de geldmiddelen die gedurende het verslagjaar beschikbaar zijn gekomen en in het benutten van die geldmiddelen in hetzelfde verslagjaar.

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Kasstroom uit activiteiten		
Totaal baten	124.169	137.010
Totaal lasten	<u>113.283</u>	<u>147.716</u>
Exploitatieresultaat	10.887	-10.706
Afschrijvingen	<u>-</u>	<u>-</u>
Cash-flow	<u>10.887</u>	<u>-10.706</u>
Mutaties in:		
Overige vorderingen en activa	433	297
Overige kortlopende schulden	<u>6.568</u>	<u>-8.101</u>
	<u>7.001</u>	<u>-7.804</u>
Totaal kasstroom uit activiteiten	<u>17.888</u>	<u>-18.510</u>
Totale kasstroom	<u>17.888</u>	<u>-18.510</u>
Saldo liquide middelen begin	174.886	193.397
Totale kasstroom	<u>17.888</u>	<u>-18.511</u>
Saldo liquide middelen eind	<u>192.774</u>	<u>174.886</u>

2.6 Grondslagen van waardering en van bepaling van het resultaat

2.6.1 Algemene grondslagen

De jaarrekening is opgesteld op basis Richtlijn 650 voor “Richtlijn Fondsenwervende Instellingen” van de Raad voor de Jaarverslaggeving. Doel van deze Richtlijn is inzicht te geven in de kosten van de organisatie en besteding van de gelden in relatie tot het doel waarvoor die fondsen bijeengebracht zijn. De jaarrekening is opgesteld in Euro's.

2.6.2 Vergelijkende cijfers

De jaarrekening over 2016 is ingericht overeenkomstig de Richtlijn Fondsenwervende Instellingen. De cijfers over 2015 zijn waar relevant aangepast om vergelijkbaarheid met het verslagjaar mogelijk te maken.

Grondslagen van waardering

2.6.4 Algemene grondslagen van waardering

Voor zover niet anders vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen de geamortiseerde kostprijs.

2.6.5 Materiële vaste activa

De materiële vaste activa benodigd voor de doelstelling en voor de bedrijfsvoering worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs verminderd met de op basis van de geschatte levensduur bepaalde afschrijvingen, met inachtneming van een eventuele restwaarde. De afschrijvingen bedragen een percentage van deze verkrijgingsprijs.

2.6.6 Vorderingen, liquide middelen, schulden en overlopende activa en passiva

De vorderingen, liquide middelen, schulden en overlopende activa en passiva zijn opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs; waardering geschiedt onder aftrek van een voorziening wegens oninbaarheid, gebaseerd op een individuele beoordeling van de vorderingen.

2.6.7 Reserves en fondsen

Reserves betreffen gelden ter vrije besteding van de Stichting. Door het bestuur kunnen doelreserves worden aangehouden voor aanwending aan een specifiek doel.

Grondslagen van resultaatbepaling

2.6.8 Algemene grondslagen van resultaatbepaling

Het resultaat is bepaald als het verschil tussen de baten en alle hiermee verbonden kosten en andere aan het verslagjaar toe te rekenen lasten, met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen.

2.6.9 Baten

De baten zijn gevormd door alle aan het verslagjaar toe te rekenen opbrengsten.

Nalatenschappen worden opgenomen in het verslagjaar waarin de omvang van de nalatenschap betrouwbaar kan worden vastgesteld, derhalve indien de betaling is aangekondigd. Voorschotten worden verantwoord in het boekjaar waarin zij worden ontvangen.

Giften in natura worden gewaardeerd tegen de reële waarde.

2.6.10 Lasten

Financiële baten en lasten betreffen de op de verslagperiode betrekking hebbende renteopbrengsten en -lasten.

2.6.11 Kostentoerekening

De volgende kostensoorten worden als volgt nader verdeeld over de bestedingscategorieën:

Kostensoort	Toerekening
Bestuur	100% aan beheer en administratie
ICT	100% aan beheer en administratie
Afschrijvingen	100% aan beheer en administratie
Huisvesting	100% aan beheer en administratie
Kantoor- en algemene kosten	100% aan beheer en administratie
Kosten publiciteit en communicatie	50% aan voorlichting 50% aan fondsenwerving

2.7 Toelichting op de balans

ACTIVA

VLOTTENDE ACTIVA

2.7.2 Vorderingen

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Overige vorderingen		
Waarborgsommen	815	815
Overige vorderingen	-41	392
Saldo per 31 december	<u>774</u>	<u>1.207</u>

2.7.3 Liquide middelen

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
ABN AMRO Bank	14.011	9.449
ABN-AMRO .234	40	695
ABN-AMRO .709	25.000	25.000
ABN-AMRO .687	50.000	50.000
ABN-AMRO .651	55.000	55.000
ING .136	48.722	34.742
Saldo per 31 december	<u>192.774</u>	<u>174.886</u>

De liquide middelen zijn vrij opneembaar.

PASSIVA

2.7.4 Reserves en fondsen

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
<u>Reserves</u>		
Continuïteitsreserve		
Saldo per 1 januari	88.878	90.160
Mutatie volgens resultaatbestemming	-1.718	-1.282
Saldo per 31 december	<u>87.160</u>	<u>88.878</u>

De continuïteitsreserve wordt gevormd voor dekking van risico's op korte termijn en om zeker te stellen dat ook in de toekomst aan verplichtingen kan worden voldaan.

De noodzakelijk geachte omvang van de continuïteitsreserve bedraagt € 87.160. De grondslag hiervoor vormt de van 100 % van de jaarlijkse begroote kosten van de werkorganisatie.

Instandhoudingsreserve

Saldo per 1 januari	66.236	68.903
Mutatie volgens resultaatbestemming	4.659	-2.668
Saldo per 31 december	<u>70.895</u>	<u>66.236</u>

De instandhoudingsreserve wordt gevormd voor dekking van risico's op lange termijn.

Fondsen

Bestemmingsfondsen

Saldo per 1 januari	6.292	13.049
Mutatie volgens resultaatbestemming	7.946	-6.758
Saldo per 31 december	<u>14.237</u>	<u>6.292</u>

Het verloop van de bestemmingsfondsen is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo 01-01-2016</u>	<u>ontvangen fondsen</u>	<u>bestede fondsen</u>	<u>Saldo 31-12-2016</u>
Bestemmingsfonds Werkgroep Zegveld	7.014	24.054	27.563	3.504
Bestemmingsfonds gezamenlijke actie EO Metterdaad	-722	-	-	-722
Bestemmingsfonds Perspectiva 21/3	-	13.076	1.622	11.455
Saldo per 31 december	<u>6.292</u>	<u>37.130</u>	<u>29.184</u>	<u>14.237</u>

2.7.5 Kortlopende schulden

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Overige kortlopende schulden		
Nog te besteden aan doelstelling	12.953	7.883
Nog te betalen kosten publicatie en communicatie	7.517	5.351
Nog te betalen kantoorkosten	700	605
Nog te betalen kosten bestuur	85	849
Saldo per 31 december	<u>21.255</u>	<u>14.687</u>

2.7.6 Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Er zijn geen meerjarige financiële verplichtingen

2.8 Toelichting op de baten

	<u>Realisatie 2016</u>	<u>Begroting 2016</u>	<u>Realisatie 2015</u>
BATEN			
<u>2.8.1 Baten uit eigen fondsenwerving</u>			
Giften particulieren	45.330	46.500	42.292
Giften scholen	10.342	11.500	10.423
Giften kerken	21.451	25.700	23.357
Giften ondernemingen	7.455	13.400	12.145
Overige giften	2.223	6.100	5.515
Inbreng fonds Perspectiva 21-3	9.903	-	-
Giften Perspectiva 21-3	3.173	-	-
	<u>99.877</u>	<u>103.200</u>	<u>93.733</u>
<u>2.8.2 Baten uit gezamenlijke acties</u>			
EO Metterdaad	-	-	9.278
	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>9.278</u>
<u>2.8.3 Baten uit acties van derden</u>			
Werkgroep Zegveld	24.054	30.000	27.482
Van Lodenstein College inz Stg Jacobs Well	-	-	5.600
	<u>24.054</u>	<u>30.000</u>	<u>33.082</u>
<u>2.8.4 Financiële baten</u>			
Rentebaten	238	900	917
	<u>238</u>	<u>900</u>	<u>917</u>

2.9 Toelichting op de lasten

	Realisatie 2016	<i>Begroting</i> 2016	Realisatie 2015
<u>2.9.1 Publiciteit en communicatie</u>			
Mailingskosten	20.521	24.000	22.570
Voorlichting t.b.v. doelstelling	7.373	2.700	2.108
	<u>27.894</u>	<u>26.700</u>	<u>24.678</u>
<u>2.9.3 Kantoorkosten</u>			
Onderhoud hard- en software	4.879	5.000	4.726
	<u>4.879</u>	<u>5.000</u>	<u>4.726</u>
<u>2.9.4 Algemene kosten</u>			
Accountant	2.541	2.700	2.541
Bankkosten	793	800	715
Overige algemene kosten	534	500	470
	<u>3.868</u>	<u>4.000</u>	<u>3.726</u>
<u>2.9.5 Bestuurskosten</u>			
Bestuurskosten	<u>1.292</u>	<u>4.000</u>	<u>1.763</u>

De volgende personen hebben in 2016 een vrijwilligersvergoeding ontvangen :

N.J. Teerds	bestuurslid, secretaris	1.500
A.J. den Heijer	bestuursondersteuner	1.500
W.C. Moen	bestuurslid	1.500
D. van der Hoek	bestuurslid, voorzitter	1.500
J. Ligtenberg	bestuurslid	1.500
M. Houtman	bestuurslid	1.500
J. de Haan	bestuurslid	1.500
N.A. van de Breevaart	bestuurslid, penningmeester	1.500
D. van Meeuwen	bestuurslid	1.500

Deze vergoeding is door alle betrokkenen als gift aan de stichting geschonken.

3. OVERIGE GEGEVENS

ACCOUNTANTS
IN NON-PROFIT

Stichting OGO
Reigersbek 6
3344 BC HENDRIK-IDO-AMBACHT

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van Stichting OGO

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2016

Ons oordeel

Wij hebben de geconsolideerde jaarrekening 2016 van Stichting OGO gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen geconsolideerde jaarrekening voor het jaar geëindigd op 31 december 2016 een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting OGO, te Hendrik-Ido-Ambacht per 31 december 2016 en van het resultaat over de periode 1 januari 2016 tot en met 31 december 2016 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 'fondsenwervende Organisaties'.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2016 met een balanstotaal van € 193.547;
2. de staat van baten en lasten voor het boekjaar eindigend op 31 december 2016 met een resultaat van € 10.887 (overschot); en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting OGO te Hendrik-Ido-Ambacht, zoals vereist in de Verordening inzake de Onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening Gedrags- en Beroepsregels Accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de geconsolideerde jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat. Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag in overeenstemming met RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende instellingen.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 'fondsenwervende instellingen'. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel. Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken. Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Was getekend te Sliedrecht, 25 oktober 2017.

WITH accountants B.V.
P. Alblas RA

Bijlagen.

Bijlage bij onze controleverklaring over de jaarrekening 2016 van Stichting OGO te Hendrik-Ido-Ambacht

In aanvulling op wat is vermeld in onze controleverklaring hebben wij in deze bijlage onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening nader uiteengezet en toegelicht wat een controle inhoudt.

Wij hebben onze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze doelstelling is om een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen dat de jaarrekening vrij van materiële afwijkingen als gevolg van fouten of fraude is. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

BIJLAGE

Begroting 2017

	Begroting 2017	Realisatie 2016	Begroting 2016
<u>BATEN</u>			
Eigen fondsenwerving	98.900	99.877	103.200
Acties van derden (o.a. werkgroep Zegveld)	30.000	24.054	30.000
Rentebaten	200	238	900
Totaal baten	<u>129.100</u>	<u>124.169</u>	<u>134.100</u>
<u>LASTEN</u>			
Besteed aan doelstellingen			
Projecten Oekraïne	28.110	24.214	24.610
Projecten Hongarije	7.250	7.898	7.250
Projecten Roemenië	23.900	11.491	23.800
Projecten Moldavië	1.000	1.312	1.000
Transporten	500	1.250	500
Voorlichting	15.950	13.947	13.350
	<u>76.710</u>	<u>60.112</u>	<u>70.510</u>
Kosten acties derden (o.a. Zegveld)	30.000	27.563	30.000
Project Perspectiva 21-3	-	1.622	-
	<u>30.000</u>	<u>29.184</u>	<u>30.000</u>
Kosten werving baten			
Kosten eigen fondsenwerving	15.950	13.947	13.350
	<u>15.950</u>	<u>13.947</u>	<u>13.350</u>
Beheer en administratie			
Kosten van beheer en administratie	9.610	10.040	13.000
	<u>9.610</u>	<u>10.040</u>	<u>13.000</u>
Totaal lasten	<u>132.270</u>	<u>113.283</u>	<u>126.860</u>
Exploitatieresultaat	<u>-3.170</u>	<u>10.887</u>	<u>7.240</u>